

Nr 47

Av herr Börjesson i Falköping, om utredning angående formerna för konkursförvaltning.

Enligt 41 § konkurslagen skall gäldenärs till konkurs avträdde bo omhändervivas av förvaltare, i regel en. Enligt 42 § samma lag skall förvaltare äga sådan insikt och erfarenhet som med hänsyn till boets omfattning och beskaffenhet erfordras för förvaltningens behöriga handhavande. Interimsförvaltare utses av rätten. Vid första sammanträdet med fordringsägarna väljer dessa sedan jämlikt bestämmelserna i 45 § slutlig förvaltare. I regel är förvaltaren advokat eller annan praktiserande jurist. Konkursdomaren skall tillse att den valde förvaltaren icke är obehörig eller saknar sådan insikt och erfarenhet som avses med ovannämnda bestämmelse i 42 §. Där förvaltaren icke uppfyller nämnda fordringar, skall konkursdomaren utse annan förvaltare i stället för den av fordringsägarna valde.

Enligt 44 § konkurslagen skall konkursdomaren förordna en ärlig och förständig man att i konkursen vara rättens ombudsman. Uppdraget skall vidare icke anförtros annan än den, som äger ej mindre erforderlig insikt i gällande lag för bedömning av de frågor av rättslig innebörd, som ankommer på ombudsmannens prövning, än ock nödig erfarenhet och sakkunskap för fyllande av de åligganden beträffande tillsyn över konkursutredningen och avgörande av förvaltningsfrågor, som tillhör uppdraget. — Till rättens ombudsman utses oftast någon praktiserande jurist eller någon landsfiskal.

Konkursförvaltaren ombesörjer under rättens ombudsmans tillsyn utredning av konkursboet och försäljning av dess egendom samt uppgör i samråd med ombudsmannen förslag till fördelning av behållna medel mellan fordringsägarna.

Det förfarande som sålunda bestämts för tillvaratagandet av fordringsägarnas intressen har emellertid visat sig icke motsvara nutida krav på effektivitet och ändamålsenlighet. Ofta åtgår onödigt lång tid för utredning och avveckling av konkursboet. Detta torde åtminstone till någon del bero därpå att förvaltaren i vissa fall saknar affärsutbildning och i regel även saknar ekonomisk utbildning och erfarenhet. Till en del torde nämnda dröjsmål även bero på att förvaltaren, t. ex. på grund av sin advokatverksamhet, icke odelat kan ägna sig åt en snabb avveckling av boet. Genom dröjsmålen vållas ofta ett sämre utbyte av boets avveckling än som annars kunnat erhållas. Arvodena till förvaltaren och rättens ombudsman blir

Bihang till riksdagens protokoll 1962. 4 saml. Nr 47—55

också höga och torde frånsatt de s. k. fattigkonkurserna genomsnittligt uppgå till minst 10 procent av värdet av boets tillgångar.

En reformering av formerna för konkursernas förvaltning är, såsom framgår av det anförda, synnerligen motiverad. Måhända kunde i samarbete med affärslivets organisationer tillskapas konkursförvaltningsbyråer med uppgift att ombesörja förvaltning av konkursbon. I varje län kunde troligen en enda sådan byrå vara till fyllest. Genom inrättandet av sådana byråer skulle behovet av en från affärssynpunkt sakkunnig och effektiv förvaltning kunna bättre tillgodoses. Uppdraget såsom rättens ombudsman kunde måhända tilldelas länsstyrelsen, varvid konkursbona i gengäld kunde åläggas att för tillsynen gälda viss i förhållande till tillgångarna bestämd avgift till det allmänna. Länsstyrelserna ombesörjer f. ö. redan, jämlikt bestämmelser i utsökningslagen, försäljning av utmätt egendom på exekutiva auktioner.

Med hänvisning till det anförda föreslår jag,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om utredning och förslag angående nya former för konkursförvaltning och tillsyn över sådan förvaltning.

Stockholm den 17 januari 1962

Bengt Börjesson

i Falköping